

Budapestre vonatkozó újságcikkek

Szerző:

Egy. K.

Cím:

Huszonöt perc Bpest közeli-
mezéséből.

Forrás:

Az Est

Bp.

(Hely)

1915

(Idő)

X/28

(Köt. v. füz.)

(Oldal)

Osztályozás

Tárgy

381.631

Hely

Idő

"1915"

Személy

Helyszám

Huszonöt perc Budapest közélélmzéséből

— Az Est tudósítójától —

Reggel 8 órakor a lövölde-téri községi üzem bódéja előtt állok. Kezdődik a huszonöt perc. Asszonyok jönnek-mennek. Üres kézzel jönnek ki a bódéból.

- Mit akart venni ?
- Vajat.
- Mit mondtak ?
- Nincs.
- Mit akart venni ?
- Zsirt.
- Mit mondtak ?
- Nincs.
- Mikor lesz ?
- Nem tudják.

Igy megy ez tovább. Több idő nincs, jön a villamos, zsufova. A várakozók fele sem kapaszkodott még fel, a kalauz már is csönget. Én még lógok a lépcsőn...

... Átszállás, New-York kávéház, reggeli. A tulajdonos panaszkodik, hogy 7 koronát fizetett a vajért. A szívem reped meg. Fizetésnél a reggeli öt krajcárral drágább, mint tegnap. Most már nem sajnálom a tulajdonost. Felfutok a szerkesztőségbe. Nős kollégáim nekem esnek. Mi van ma a vajjal ? Mi van a krumplival ? Az asszony otthon méndenért téged okol, a zsirt már nem lehet megfizetni.

Le se vethetem a kabátomat, megyek nézni, mi van a vajjal, mi van a krumplival ?

— Soffőr! Községi zöldségüzemhez! — A Miksa-utcában a Metropol vendéglő előtt rogyásig megrakott kézikocsi. Paradicsom, krumpli, tök s egyéb zöldség bőven. A vendéglős megfizetheti, eleget keres rajta. A Rákóczi-uton zab-nem-ette konfliktusok tántorognak. A József-köruton a községi üzem elegáns boltjába egy pillantást vetek. Látom, mint nyujt át az árus 10 deka vajat egy asszonynak. Négy-öt pakli zsir is fekszik a pulton. Mától kezdve 5 korona 60 a zsir. Továbbá a B. Á. T. tejcsarnoka előtt vagy 30-40 szegény asszony meg gyermek tülekszik-ve-rekszik, kezükben félliteres köcsög. Többre nem is számítanak.

Az ajtó még nem nyílt ki. Szemben látom a központi tejcsarnok fiókját. Környéke elhagyott. Itt a tejnek még reménye sincs. A köruton, az Üllői-ut lábán stráfkocsin fehér zsákok. Tisztelettel nézem. Liszt. Befordulunk a közteleknél. Az Omge háza előtt gondolok magamban valamit, mit szám kimondani nem mer. Ráday-utca... Közraktárak-utca... Itt vagyunk, a községi zöldségüzem szürke plébából készült avított központja lett. Az

udvaron krumplis zsákok emelet magasságban. Belépek az irodába.

Óriási láрма, kavarodás. Egy kövér szőke bajuszu, egy színészképű mérges és egy rendőr a főszereplők. A többi statisztá. Csakhamar hatalmas pofon dörög el. A bajuszos adta a borotváltnak.

Pár pillanat alatt tjsztába jövök a helyzettel. A zöldségüzem makói hagymát adott el egy viszontelárúsitónak. A makói hagyma r.-t. eredeti csomagolásában. A zsákok (máskor is előfordul) hiányosak voltak. A hagymakereskedő a kártérítést a községi üzemtől követelte, de kevesebbet kapott, mint kért. 39 helyett csak 25 koronát.

Hangosan lamentált ezért az utcán. Eppen arra járt egy cserkész-üggyvéd (mily igazságtalanság)

a konflisnak nem szabad cserkészni, az ügyvédnek igen) és ajánlkozott, hogy ő majd elbánik az üzemmel. Azonnal megkezdtek a manővert. Tervükbe egy rendőrt is beavattak s beküldték még egyszer a kereskedőt, hogy próbaképpen kérjen 5 zsák hagymát az üzemtől s ha majd nem kap, akkor áruhalmozás címén nekimennek. Ugy látszik, a rendőr nem tudta, hogy az üzemgyűjtő állomás a közönség részére.

A terv bevált: a hagymát meg tagadták. Az ügyvéd lármazni kezdett az üzemvezetővel. Hirlapi összeköttetéseire hivatkozott, végül pedig azt mondta neki, hogy: »hazudik«.

Erre elcsattant a poion, a cserkész-üggyvédek jól megérdemelt honoráriumára.

— Mi lesz a krumplival ?
— Most van krumplink. Halljuk, hogy maximálják az árát. Csak az Istenért, — ne egyformán az egész országban és rekviráljanak, mert különben eltűnik a krumpli a pesti piacról. Most általában 11-12 korona a nagybanj ára a vidéken. Naponta 5-6 vaggont kapnak az elárúsítóhelyek. A felesleges burgonyát viszontelárúsítóknak adjuk el, 14 koronájával, Mi 16-ért adjuk detail árban, ők 18-20-at vesznek érte. Talán nem is tul nagy uzsora, mert drága a fuvar.

— És a makói hagyma ?
— Ugy látszik, már felfüggesztették a tilalmat, de az ötven filléres »költségmegtérítést« még mindig fel-számítják.

— Alászolgálja.
Gyerünk a központi csarnokba. Már 20 percet elvesztegettünk, sietni kell. Csak egy-egy pillanatfelvétel jobbra-balra. Gomba van rengeteg. Kövér birka. A birkán fekete tábla: Eleje 3 K 60 fillér, combja 6 korona. Nyers disznóhus, tarja, oldala 6 korona. Az árjelző táblákon most látom, alig van »jelzés«. Az emeletes vaj-tornyok rendre ledültek, összetöporodtek. Vajat nem kapni. Csak itt-ott. A hol nincs, ott 6 K 80 fillér, a hol van, ott 7 K 20 fillér az ára. Lehet válogatni. Jobbra-balra sőhajok röpködnek:

Már reggel óta járom a várost! Csak egy negyedkiló vaját, ha kapnék! Hol itt a tej? Hol itt a vaj? A Reichnerné bezárt... oda ne menjen... azt a kis bűdös vaját már tizen visszahozták, 20 fillér a tojás... Istenem, Istenem, mi lesz...

A jegelt hal kilója 3.80. Az élő árak le van törölve. A községi konyhakerti gazdaság elárúsító helyén: egy kosár törpe cékla, 5 csomag pudvás retek, 6 aszkóros paprika és egy csipet száraz petrezselyem minden látványosság. Nincs az a külső Práterutcai pincé-szatócsüzet, a melyik nyomoruságosabban festene. Gyerünk innen.

A Vámház-téri községi bódénál mérsékelt tolongás. Már az ajtóban hallom — »ma még nem kaptunk árut«.

— Mikor kapnak? Megint a stereotyp: »Nem tudjuk«.

— Zsirt kérek. — Nincs.

— Vaját kérek: Nincs. (A kisasszony a kasszában félcentiméter vajjal megkent kenyeret majszol. Olyan a szája tőle, mint a cicáé.)

— Hát mit kapni itten?

— *Gouda-sajtot, óvári sajtot, trap-pistát, szafaládét. A gouda-sajt nagyon jó. Tessék megpróbálni.*

Tényleg elhibáztuk az egész életünket, hogy nem kezdtük goudasajton.

Ezzel eltelt a 25 perc a főváros közélelmezéséből. Tovább nem folytatom. Csak még azt akarom mondani, lehet hogy tévedtem. Talán a kasszás kisasszony kenyerén nem is vaj volt, a mit annak néztem. Nem kell rossz néven venni tőlem. Hiszen olyan régen nem láttam vaját.

Gy. K.